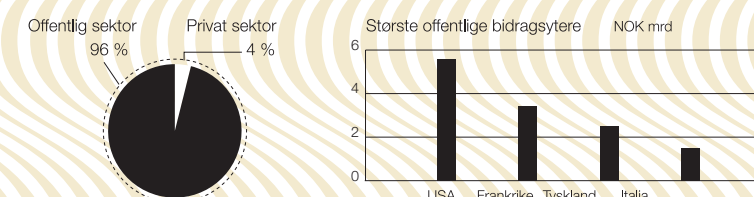

DET GLOBALE FONDET

I. Faktadel

DET GLOBALE FONDET FOR BEKJEMPELSE AV
AIDS, TUBERKOLOSE OG MALARIA

NORGE OG DET GLOBALE FONDET

Type org.: Finansieringsmekanisme / offentlig-privat samarbeid.

Hovedkvarter: Genève
(Ingen landkontor, «representert» i land gjennom en Local Fund Agent og CCM som koordineringsmekanisme).

Leder: Dr. Michel Kazatchkine, Frankrike

Internettadresse: www.theglobalfund.org

Styremøter: 4.-6. mai 2009
8.-11. november 2009

Norge i styret: Fra januar 2007 til april 2009 representerte Norge den såkalte «point 7» gruppen, som er en gruppe av 6 land (Norge, Sverige, Danmark, Nederland, Irland og Luxemburg). Nederlands aidsambassadør tok over styrevervet etter Norge.

Norske ansatte: 2

Hovedansvarlig departement: Utenriksdepartementet.

Norges totale bidrag: Norge har forpliktet seg til å støtte Det globale fondet med 1,5 % av det totale bidraget (øvre grense totalt USD 15 mrd for 2008 – 2010). Støtten videreføres i 2009.

Totale ressurser 2008: NOK 20,5 mrd.
Offentlig sektor: NOK 19,7 mrd. Privat sektor: NOK 816 mill.

De fire største giverne i 2008 var:
USA: NOK 5,6 mrd, Frankrike: NOK 3,4 mrd,
Tyskland: NOK 2,5 mrd, Italia: NOK 1,5 mrd

1 USD: 6,685 NOK. Alle tall fra 2008

Design og produksjon: Duga Design as / www.dugadesign.no Trykk: Arken kopi og digitaltrykk

Utenriksdepartementet
Besøksadresse:
7. juni-plassen/ Victoria Terrasse, Oslo

Postadresse:
Postboks 8114 Dep.
N-0032 OSLO

Ved spørsmål, kontakt FN-seksjonen på e-postadresse: fnsek@mfa.no
Profilarkene er også tilgjengelige på:
www.regjeringen.no/nb/dep/ud/tema/FN/Faktaark <<http://www.regjeringen.no/nb/dep/ud/tema/FN/Faktaark>>

UTENRIKSDEPARTEMENTET

Mandat og virkeområder

Det globale fondet ble etablert i januar 2002 etter initiativ bl.a. fra G-8 for å sørge for en betydelig økning av ressurser for å nå tusenårs mål 6 om å bekjempe aids, tuberkulose og malaria. Fondet skal også sørge for at ressursene blir kanalisert til de områdene hvor behovene er størst. Som et partnerskap mellom regjeringer, sivilt samfunn, privat sektor og

mennesker berørt av de tre sykdommene, representerer Det globale fondet en innovativ finansieringsmekanisme. Fondet står i dag for 2/3 av internasjonal finansiering til malaria og tuberkulose og en fjerdedel av internasjonal finansiering til aids. Frem til 31. juli 2009 har fondet godkjent støtte på USD 16 milliarder til 140 land.

UTENRIKSDEPARTEMENTET

Det globale fondets strategi

Hovedmålet med strategien, «Accelerating the Effort to Save Lives», er å øke den globale innsatsen for å redde liv mot 2010 og fremover. De strategiske initiativene er organisert rundt tre hovedmål:

- VOKSE for å kunne imøtekomme krav/behov
- TILPASSE seg til lands virkelighet
- INNOVATIV for å oppnå bedre resultat/impact

Oppnådde resultater 2008

Det globale fondet har ikke bare bidratt til å mobilisere betydelige midler fra et bredt spekter av aktører, men også skapt betydelige resultater, samt politisk oppmerksomhet for kampen mot de tre sykdommene og behovet for langsiktig finansiering. Per desember 2008 hadde 2 millioner mennesker fått hiv-behandling, 4,6 millioner tuberkulosebehandling og 70 millioner malarianett hadde blitt distribuert. Fondet kan også vise til gode resultat på forebyggingsområdet og det vises til en sterk økning i antall mennesker som har fått mulighet til å hiv-teste seg (62 millioner). Totalt har Det globale fondet fra oppstarten bidratt til å redde rundt 4 millioner mennesker fra å dø av aids, malaria og tuberkulose.

II. Vurderingsdel

Norge arbeider for at Det globale fondet skal fortsette å være et søknadsbasert finansieringsinstrument. Satsingen som finansieres av fondet skal være resultatsbasert og forankres i nasjonalt eierskap og nasjonale planer.

Fondet har en særlig mulighet til å være brobygger mellom offentlig, frivillig og privat sektor, og til å koble helsetjeneste-relatert aidssatsing og helsepersonellutfordringene til bredere planer for kapasitetsbygging i helsesystemet.

Norge er ellers opptatt av at fondet skal ha et klart fattigdomsfokus.

Norske initiativ

Norge har spilt en sentral rolle i styret og komiteer helt siden Det globale fondet ble etablert, og har vært med på utforming av fondets strategier.

Dette gjelder bl.a.

- Vedtektsfesting av et forpliktende samarbeid mellom Det globale fondet og FN, inkludert WHO.
- Arbeid for mer effektivt samarbeid med UNAIDS, WHO og det øvrige FN systemet (bidrar med strategisk kunnskap, policy og faglig ekspertise for å sikre at Fondets penger blir brukt mest mulig effektivt i land), samt legemiddelinnkjøpsordningen UNITAID (sikre lavere medisinerpriser og oppskalere tilgang til behandling).
- Bedre sammenheng mellom helseinnsats og aidsrespons.
- Prioriteringer i en fase med økt press på tilgjengelige ressurser og flere høykvalitetssøknader enn hva fondet kan finansiere.
- Behovet for å styrke helsesystem og kjønnsperspektivet.
- Behovet for harmonisering og samordning av ulike finansieringskilder, partnerskap og organisasjoner som arbeider i dette feltet for mer effektiv støtte til land.
- Planlegging av den omfattende 5-års evalueringen av Det globale fondet som institusjon og partnerskap.
- Det arbeides med å utvikle en samarbeidsmodell mellom GAVI, Det globale fondet og Verdensbanken for helsesystemstøtte.

Organisasjonseffektivitet

Den interne effektiviteten vurderes som relativt god. Fondet arbeider mye med resultat og ansvarliggjøring. Sekretariatets årlige rapporter får en stadig bedre kvalitet og er gode redskap for å måle fremgang.

Sekretariatet får jevnt over gode tilbakemeldinger for sitt arbeid, men har fortsatt noen utfordringer når det gjelder intern administrasjon og kommunikasjon. Utilstrekkelig kommunikasjon med partnere i land har flere ganger ført til misforståelser blant både nasjonale og bilaterale aktører om Det globale fondets regler og prosedyrer. Det arbeides for å forenkle systemer og bedre dialogen med partnere på landnivå.

Organisasjonens relevans for resultater på landnivå

Den nylig avsluttede 5-års evalueringen har vært en betydelig investering og leverer nå viktige premisser for diskusjon av hvordan fondet må tenke i en ny fase, spesielt når det gjelder kommunikasjon og samarbeid med andre aktører og behov for forenkling og reduksjon av transaksjonskostnader. Alt i alt viser evalueringen at fondet er en god investering og gir resultater på landnivå. Effektiviteten vurderes derfor som meget god.

Det globale fondet leverer ubunden helsebistand, og fondets etterlevelse av Paris-erklæringens prinsipper ligger på gjennomsnittet blant giverne. I «2008 Survey on Monitoring the Paris Declaration» scorer fondet høyt på at det bruker en programtilnærming og unngår å etablere gjennomføringsenheter utenfor landets etablerte institusjoner.

Fondet gir merverdi utover tradisjonell bistand. Det nasjonale eierskapet styrkes ved at søknader må bekreftes både av stat og sivilt samfunn.

Utviklingstrender

Finanskrisen reiser spørsmål om det er mulig å holde tritt med antall søknader av høy kvalitet. Det arbeides nå med hvordan fondet skal håndtere prioriteringer i en fase med økt press på tilgjengelige ressurser. En av de største risikoene ved Fondets portefølje er at dagens investeringer i medisiner ikke får ned kostnadene over tid. Disse vil bare fortsette å øke dersom det ikke satses mer på forebygging av nye infeksjoner.

Fondet har nulltoleranse for korrupsjon og har den siste tiden hatt økt fokus på risikovurderinger. Rutinene når det gjelder rapportering og dokumentasjon til styret har blitt styrket. I Zimbabwe har de bl.a. mestret utfordringene knyttet til inflasjon og krav om frigjøring av fondets ressurser fra sentralbanken. Pengene ble tilbakebetalt og landet følges nå nøye gjennom inspeksjon og ekstra tiltak for å håndtere risiko.

Det pågår et arbeid for å sikre at fondets struktur, systemer og prosesser er best mulig tilpasset nasjonale systemer og behov.

5-års evalueringen belyser tre viktige områder som fondet må arbeide med fremover; 1) gjensidig ansvar for fondets partnere; 2) gjennomgå og styrke det resultatsbaserte finansieringssystemet og 3) intensivere kampen mot de tre sykdommene gjennom styrking av helsesystemet.